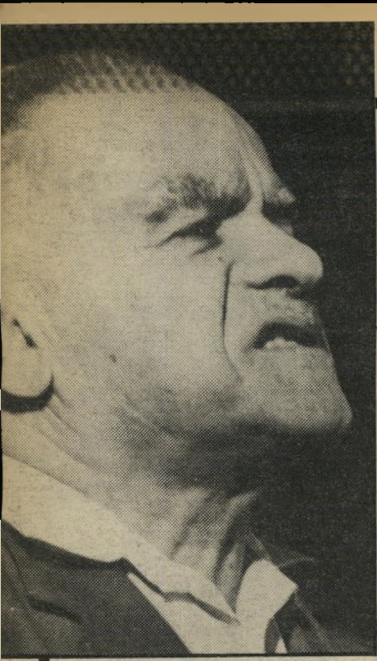

עשרה לך שוויו

לשעבר, מיפלגת העבודה, שלא הכי ניסה אותו חזרה כדלת שהוא טרק אותה בשעתו.

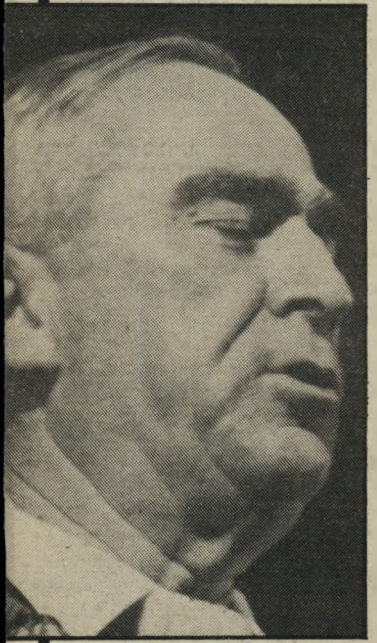
שינוי: 1

שינוי פונה לאותו הציבור בדיוק שאליו פונה עכשיו עזר וייצמן, וקשה לנחש איך יפלו הרברים בניגוד. הישג של וייצמן יהיה בהכרח על חשבון שינוי, ולהפך. קשה להאמין ששינוי — הלחץ בין וייצמן ואלוני — יזכה בשני מנדאטים מלאים, למרות עבודתו המאומצת של מרדכי וירשוקסקי, בעל מקום זה, בכנסת הנוכחית.

רשימה

יהודית ערבית: 2

אחת התופעות המעניינות במערכת זו עשויה להיות הרשימה החדשה, אשר חוגים ערביים עצמאיים מתכוונים להקימה כשותפות עם אלטרנטיבה, הגוף החדש שהוקם לפני שנה על ידי החלק העיקרי של שלי' ואנשים מתנועות המחאה השונות. במרכז ההתלכדות הערבית עומדת התנועה הפורגורסיבית מנצרת, שקיבלה כמעט 25% מהקולות בבחירות המקומיות בעיר זו, וקבוצות עצמאיות מכ"ס 30 כפרים ערביים. הכוונה היא להקים, לראשונה בתולדות המדינה, רשימה יהודית ערבית אמיתית, שבה לא יהיו הערבים "זנבות" של מיפלגה יהודית, והיהודים לא יהיו בה קישוט לרשימה ערבית. אם תקום רשימה זו, היא עלולה לקבוע עובדות חדשות בזירה המדינית, ויהיו לכך השלכות מרחיקות לכת בעתיד. מכיוון שמדובר על חוגים ערביים לאומיים, המשתפים פעולה עם חוגים יהודיים לאומיים, יהיה זה אקט בעל משמעות גדולה לגבי ההתפייסות בין שני העמים.

שצריכים להצביע בעד המערך, כדי להציל את המדינה מן הליכוד. על רקע זה עשתה רק"ח מאמצים לקשט את רשימתה בקישוט חדש, ועל כן היא חזרה אחרי האלוף (מיל') מתתיהו פלד, ואף הפיצה ידיעה כאילו הוא עומד להופיע ברשימתה. היה זה תרגיל של יחסי ציבור, שהופרך על ידי המציאות.

אם יהיה לה מזל רב, תשמור רק"ח על ארבעת המנדאטים שלה, אך יש לה סיכוי סביר לרדת לשלושה.

יחד: 2

סיכויי של עזר וייצמן להקים רשימת מרכז, שתוכל להשיג קולות גם מהליכוד וגם מן המערך (ובעיקר קולות שאחרת היו נודדים מן הליכוד אל המערך) מהווים את אחת ההזדמנויות המעטות שנתרו במערכת הבחירות בצד היהודי.

ברור כי וייצמן לא הצליח לעורר גל של התלהבות ואמונה, כפי שעשתה ר"ש. הכישלון של ר"ש אחרי הבחירות של 1977, והכישלון של משה דיין בבחירות 1981, מעיבים על סיכויי וייצמן שיופיע כראש רשימה אישית לגמרי, המורכבת בעיקר מגנרלים בדימוס.

אופטימיסטים נותנים לווייצמן ארבעה מנדאטים. נראה כי ריאליים יותר תחזית של שניים, עם סיכוי לשלישי.

תמי": 3

שום חידוש אינו קטמן אצל תמ"י. המיפלגה נשארה כפי שהייתה: מיפלגה פרטית של אהרון אברוהא צירא, העומדת לרשות נסים גאון. היומרות של הצעירים הדריקליים התנדפו, וגם הצעירים הפכו עסקנים מן המניין, הדואגים לכסאות ולהטבות כספיות לעצמם.

ר"ץ: 2

ר"ץ היתה ונשארה רשימה אישית של שולמית אלוני. לפני כמה שבועות התנדרה סביב אחוזה חסימה, והיתה קיימת סכנה שתיעלם מן המפה. אולם אלוני היא פוליטיקאית רזיזה. פעם בארבע שנים היא מנסה, וברור לכל גם מצליחה, למשוך לרשימתה איזשהו גורם חדש, שיעזור לה לעבור את אחוזה חסימה ולהיבחר מחדש.

הפעם הצליחה מעל למשוער בכך שמשכה לרשימה את מרדכי בראון, מראשי שלום עכשיו. השאלה הגדולה היא אם "מורלה" יביא לה קולות במידה מספקת כדי להביא גם לבחירת עצמו, והדבר נתון בספק חמור. לפני שלוש שנים עשתה אלוני את אותו התרגיל עם דדי צוקר, מייסדי שלום עכשיו, אך זה עזר לה רק להכניס לכנסת את עצמה.

התוספת של קבוצת רן כהן, המתדרת בקליפה הריקה של שלי' ז"ל, היא אפסית. אם תזכה בשני מנדאטים, תוכל שולמית אלוני לשמח את נראה כי הכטיחה לעצמה לפחות את מעבר אחוזה חסימה.

אחרי הבחירות תצטרף אלוני שוב למערך, כך שכל התרגיל אינו בעל משמעות. כל מה שתקבל אלוני תקח מן המערך, וכל מה שתפסיד ילך למערך.

לשותפה לשעבר וליריבה לשעבר של אלוני, לובה אליאב, אין כל סיכוי לעבור את אחוזה חסימה. הופעתו היא יותר אקט של מחאה על מיפלגת

מן המפר"ל, מבלי לזכות בדבר. אם יקבל מנדאט, יקח אותו מן התחיה, והדבר אינו משנה את המאזן הכללי. ברור שכל הישג של תנועת התחיה תהיה על חשבון הליכוד, ואין הדבר משנה מאומה לגבי מערך הכוחות למחרת הבחירות.

רק"ח: 3

מצבה של רק"ח אינו שפיר. ברחוב היהודי אין לרק"ח שום אחיזה ממשית. כמעט כל קולותיה כאים מן הציבור הערבי, שם נהנתה במשך 36 שנים ממונופול אמיתי, כמיצגת האמיתית היחידה של האינטרסים של האורחים הערביים בישראל. בבחירות אלה יבחרו הערבים כ-13 חברי כנסת.

הליכוד זקוק לה עכשיו כדי לגבור על קשייו.

אגודת ישראל: 5

מיפלגה זו היתה המנצחת האמיתית בכנסת ה-10, והיא צברה נכסים ניכרים בציבור שלה. אם תעבור בשלום את עונת המאבקים הפנימית, היא יכולה לצפות לעלייתמה, על חשבון המפר"ל.

המפר"ל: 4

המפר"ל נתונה במצב של הרס והתפרקות. שני המנהיגים — יוסף בורג וזבולון המר — שהודקו תוך כדי מאבק הרדי, הפכו כמעט רמויות קומיות. כמו שני מאהבים קשישים, הם

התחזיות השונות שהתקבלו מסכיב לשולחן. הוק המשותף לכולן:

● איש לא ציפה לתבוסה מוחצת של הליכוד.

● הכל ציפו כי הפרש בין שני הגושים יהיה, בסופו של דבר קטן, אם בכלל — ושהפרש זה יהיה לטובת המערך.

● גם לגבי הרשימות הקטנות היה רק פער קטן בין התחזיות השונות. איש לא ציפה להישג מהפכני של עזר וייצמן, או לפריצת דרך של התחיה, או להתאוששות בצד השמאלי של הבימה.

● בעמוד זה עושה העולם הזה ניסיון להציג תחזית ראשונה משלו, המבוססת על הנחת דומות (ראה מיסגרת). ואלה התצפיות המפורטות:

המערך: 48-50

יתכן שהמערך היה יכול להשיג ניצחון גדול בבחירות 1984. אילו שינה את פרצופו מן היסוד והציג לציבור תרמית חדשה ורעננה, הן מבחינת התוכן והן מבחינת האישיות. הוא החמיץ הזדמנות זו.

בראש המערך עומדת אותה המנייה הגיונית העייפה. התוספת של יצחק נבון — אשר יכלה להיות משמעותית, אילו הועמד האיש בראש — מוסמסה ותהיה בעלת השפעה מזערית.

התרמית היסודית של המערך, כנציג המימסד האשכנזי העשיר וכסופרמארקט של כל הריעות, לא שונתה. תרגילים הגובלים בגיחוך, כגון תרגילי-השבוע עם סעדיה מרציאנו, המייצג בקושי את עצמו ושכבר חיפש את מזלו בכמה מיפלגות, בוודאי לא יועילו.

הפניה העיקרית של המערך לציבור תהיה להציל את המדינה מידי הליכוד. השאלה היא כמה בוחרים יסתמו את האף ויצביעו בעד המערך, כנגלל פחדם מפני הליכוד בכלל ואריאל שרון בפרט. שרון הוא הנשק הסורי של המערך בבחירות אלה.

בהעדר מנהיגות כארימיטית, אין לצפות להישג מכריע של המערך, אך הוא יכול לצבור יתרון של 2-4 מנדאטים על פני הליכוד.

הליכוד: 46-48

לכאורה היה הליכוד צריך לנחול מפלה מוחצת. הוא גרם שני אסונות גדולים — התבוסה של מילחמת-הלבנון וההתמוטטות הכלכלית. המנייה הכאריזמטית של חרות נעלם גם הוא, ולאור מצבו הנפשי אין שום סיכוי שיהיה מסוגל להשתתף במערכת הבחירות.

אולם לבחורי הליכוד אין כמעט לאן ללכת. הבסיס האלקטורלי המוצק שלו — המורכב מן הציבור המיוחל — מתעב את המערך, והמערך לא עשה דבר כדי להקל עליו לעבור על פני התהום. למרות כל הסקרים של היום, יש להניח כי בהתקרב יום הבחירות, כאשר מנהיגי הליכוד ישמיעו את קריאת-הקרב "עליהם", מרבית בוחריו הליכוד יחזרו לכוד מחצבתם.

הפניה העיקרית של הליכוד לציבור תהיה להציל את המדינה מידי המערך.

אריאל שרון אינו רק הנשק הסודי של המערך, אלא גם של הליכוד. הוא עשוי ליצור את אחוזה חסימה, הופעתו היא טענות-הרגשות ואחוזת-ההיגיון, אשר

בחירות '84

התחזית הראשונה

המערך	48-50
הליכוד	46-48
אגודת ישראל	5-4
מפר"ל	5-4
התחיה	4-3
רק"ח	4-3
תמ"י	3
יחד	3-2
ר"ץ	2-1
רשימה יהודית ערבית	3-2
שינוי	1-0
	120

מודל הספרות המרכזי מזהה את התחזית. המימסד כולו בסוגריים משני הצדדים מראים את הנטיית כלפי מעלה ומטה.

מעמד זה נפגע מכמה סיבות. ראשית, רק"ח הפכה "המימסד" ברחוב הערבי, ובתור שכזה היא מאבדת אהדה ומעוררת התנגדות. שיטותיה הן ברוטליות הרחיקו רבים. בעיני בוחריה המסורתיים יש זעם רב על כך שמיפלגה, שיותר מ-90% של קולותיה באים מן הערבים, מציבה יהודים במקום ה-1 וה-3. בייחוד מעוררת זעם נשכחותו של צ'רלי ביטון במקום השלישי, מכיוון שכבר הוכח שאינו מביא לרשימה שום קולות, והוא נמצא שם רק כקישוט "יהודי-מזרחי".

בעיה חמורה אחרת, וחדשה: ברחוב הערבי גאו אהרונה הריעות שעל הציבור הערבי להוכיח את כוחו האלקטורלי והפוליטי ברשימה עצמאית, מול פני המערך מצד אחד ורק"ח מצד שני. מגמה זו פינתה את מקומה לנכונות להקים רשימה יהודית-ערבית מסוג חדש. ועוד בעיה: ברחוב הערבי, כמו בציבור היהודי, יש הרב לדיעה

מואסים זה כזה ושוכן אינם מסוגלים להיפרד. המפר"ל תאבד קולות לכל הדי כיוונים — בצד החרדי לאגודת ישראל, בצד הלאומני לתחיה ו/או לחבורת הרב חיים דרוקמן וחנן פורת.

התחיה: 4

לתחיה נוספה תוספת חשובה בדמותו של רפאל איתן, דמות הנערצת על חלק מסויים של הציבור, ובייחוד בקרב הבוחרים החדשים, ככל שהוא מתועב בעיני ציבור אחר. נכחותו בתנועת התחיה עשויה להוסיף לה מנדאט, למרות הרליפה הצפויה מצד התחיה לעבר הליכוד, לאור הסכנה שהמערך ישתלט על המדינה ויאיט את קצב ההתנחלות.

הצמד דרוקמן-חנן עשוי לנגוס בעוגה זו. אם יילך לבחירות ולא יעבור את אחוזה חסימה, הוא עשוי להוריד מנדאט מן התחיה ואולי מנדאט נוסף